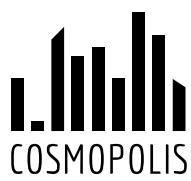


Traja ľudia vedia udržať tajomstvo...
Ak sú dvaja z nich mŕtvi.

ŤAŽIVÉ TICHO



ROBERT
BRYNDZA



**ŤAŽIVÉ
TICHO**

**ROBERT
BRYNDZA**

ROBERT BRYNDZA
ŤAŽIVÉ TICHŮ

Vydala GRADA Slovakia s.r.o., pod značkou Cosmopolis
Moskovská 29, 811 08 Bratislava 1
www.grada.sk
Tel.: +421 2 556 451 89
ako svoju 203. publikáciu.

Z anglického originálu *Fear the Silence*, vydaného vydavateľstvom RAVEN STREET LIMITED
v roku 2023, preložil do slovenčiny Michal Zidor.
Jazyková redakcia Anetta Letková
Cover design Henry Steadman
Grafická úprava a sadzba Zuzana Ondrovičová
Zodpovedná redaktorka Alexandra Janogová

Vydanie 1., 2023
Počet strán 368
Tlač CPI Moravia Books s.r.o

Copyright © 2023 by Raven Street Limited
All rights reserved.

Slovak edition © GRADA Slovakia s.r.o., 2023
Translation © Michal Zidor, 2023

Táto kniha je fikciou. Mená, postavy, firmy, organizácie, miesta a udalosti,
ktoré nie sú verejne známe, sú buď výplodom fantázie autora,
alebo sú použité fiktívne. Akákoľvek podobnosť so skutočnými osobami,
živými alebo mŕtvymi, je čisto náhodná.

Upozornenie pre čitateľov a používateľov tejto knihy

*Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto tlačenej či elektronickej knihy
nesmie byť reprodukováná a šírená v papierovej, elektronickej či inej podobe
bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.
Neoprávnené použitie tejto knihy bude trestne stíhané.*

ISBN 978-80-8090-631-3 (ePub)
ISBN 978-80-8090-630-6 (pdf)
ISBN 978-80-8090-629-0 (print)

Pre Sally

Taja vedia udržať tajomstvo, ak sú dvaja z nich mŕtvi.
– Benjamin Franklin

1

Ako je možné, že najhorší deň v mojom živote sa začal ako jeden z najlepších? V tú ospalú nedeľu sa neudialo nič svetoborne zaujímavé. Bol to jednoducho len jeden z tých sladkých, lenivých dní: dlhé vstávanie, dobrý sex, káva, raňajky a noviny pri kozube. Dokonalá spokojnosť a šťastie s mojím manželom Willom. Keď sa blížila piata hodina a musela som sa prichystať do práce, bolo pre mňa ťažké odtrhnúť sa od domova.

Vyšla som na nábrežie Temže a oviaľ ma chladný vzduch. Zapadajúce slnko žiarilo nad domami z červených tehál na druhej strane rieky, ktorá v šere pôsobila ako atrament.

Obrátila som sa k domu, kde stál Will na hornom poschodí za arkierovým oknom a gaštanové strapaté vlasy sa mu leskli vo svetle spálne. Mal na sebe nedeľné tepláky so starou mikinou Nirvana a v náručí držal malú bielu mačku. Luna bola túlavá mačka, ktorú krmil, a práve sme sa rozprávali o tom, že jej vyrobíme dvierka, ktorými by mohla chodiť do domu a von, lenže tak ako so všetkými našimi diskusiami, aj teraz sme ju museli prerušiť, lebo som potrebovala ísť do práce.

Poslal mi vzdušný bozk a zamával mi Luninou tlapkou na pozdrav. Vyzeral veľmi spokojne. Šialene spokojne, tak si navždy

zapamätám posledný pohľad naňho. Zamávala som mu a potom som sa rýchlym krokom vybrala na metro. Nastal príliv, zaprel sa do mňa vietor spoza vody a počula som mľaskavý zvuk prúdu zurčiaceho okolo mňa. Skrčila som sa a zachvela sa v mojej vlne-nej bunde. Ďalší týždeň sa hodiny posunú späť, čo znamenalo, že čoskoro budem cestovať do práce a späť za tmy. Prišiel čas vyhrabať môj zimný kabát.

Bývali sme v terasovom dome v tichej štvrti pri rieke v Bermondsey, čo je veľmi drahé miesto na život. Will pochádza z boha-tej rodiny a dom sme dostali ako svadobný dar. Moja mama nám darovala set nožov na steak, čo dosť jasne naznačuje rozdiel medzi našimi rodinami. Samozrejme, som veľmi vďačná za taký štedrý dar. S Willom sme manželia takmer dvadsaťštyri rokov, jeho matka Marelle mi však stále veľmi rada pripomína svoju štedrosť.

K metru na stanici Bermondsey mi to netrvalo dlho a tie štyri zastávky na Westminster som prešla v tichom, prázdnom vagóne. Myslela som na mačku Lunu a na projekt s mačacími dvierkami. Vedela som si živo predstaviť Marellin rozhovor s Willom.

„William, Maggie nikdy nechcela deti – s mačkou hádam nebude mať problém?“

Alebo...

„William, rada zaplatím za mačacie dvierka. Boh vie, že by som rada zaplatila aj za škôlku, keby mi na to dala príležitosť.“

Téma deti vrhala na naše manželstvo dlhý tieň. Pravda je, že som ich nikdy nechcela. A Will tiež nie. Stretla som ho na lekárskej škole pred dvadsiatimi deviatimi rokmi, a keď to medzi nami začalo vyze-rať vážnejšie, veľmi jasne som sa k tejto otázke nášho života vyjadri-la. Chcela som byť lekárkou, odkedy si pamätám, a za tie roky, čo som

vystúpila po rebríčku na uznávanú odbornú lekárku, som svoje rozhodnutie nikdy neľutovala. No postupom rokov, zatiaľ čo Will zmenil povolanie z forenznej medicíny na dizajn nehnuteľností, som vycítala, že jeho názor sa mení. Bol svedkom toho, ako mal jeho starší brat Hugo deti a jeho sestra sa o ne dlhý čas snažila, pričom Will pochádza z rodiny, ktorá kladie veľký dôraz na to, aby za sebou niečo zanechala. Teraz mám štyridsaťsedem rokov a môj čas na to, aby som porodila prirodzene, bez IVF, prakticky pominul, čo mi dáva pocit úľavy.

Nasledujúci víkend sme mali ísť na obed k Marelle do jej domu na vidieku. Nevyhnutný rozhovor o mačke sa bezpochyby zvrtné k téme detí. Keby som sa postavila proti návrhu adoptovať si Lunu, bol by to pre Marelle ďalší dôkaz toho, že nemám rada deti. Keby som však súhlasila, pomyslela by si, že je to posledný kliniec do rakvy jej želania, aby sme si vytvorili rodinu? Vedela som, že stále dúfa, že zmením názor a začnem rozmyšľať nad IVF. Hovoriť s Marelle bolo ako hrať šach na úrovni svetových majstrov – vždy sa zdalo, že je o niekoľko ťahov napred. Potrebovala som vedieť, ako to vidí Will, aby som nevkročila do pasce.

Hoci bolo chladno, na Westminster Bridge bolo plno ľudí a zdalo sa, že som jediná, kto kráča na sever oproti vlne turistov fotiacich všetko okolo seba. Pri chladnom vzduchu vejúcom od rieky mi zaslzili oči a práve vo chvíli, keď som vzhliadla, Big Ben odbil štvrtú hodinu. Oslňujúce hodiny a majestátny rad okien na snemovni parlamentu žiarili nažltlo a odrážali sa vo vode. Hoci som po tejto ceste kráčala každý deň, severanka vo mne stále žasla, keď som videla tie slávne londýnske pamiatky.

Ponáhľala som sa, aby som nemeškala na moju zmenu od šiestej, a vybehla som po schodoch rozľahlého komplexu Guy's a Ne-

mocnice svätého Tomáša. Kývla som na pozdrav pacientom v invalidných vozíkoch stojacich pred hlavným vchodom, ktorí striedavo poťahovali z cigariet a kyslíkových masiek, a zviezla som sa jedným z výťahov pre zamestnancov na prízemie. Nemocnica sv. Tomáša nedávno modernizovala svoje oddelenie urgentného príjmu, vďaka čomu tu vznikol osvetlený, moderný priestor. Hlavné krídlo bolo plné ľudí a hluku. Keď som podišla k dverám odpočívárne, vyrazila z nich moja priateľka a kolegyňa doktorka Diane Kochanovská. Bola o niekoľko rokov staršia ako ja, mala niečo po päťdesiatke, strieborný účes na ježka a olivovú pokožku.

„Ahoj, Mags, nemáme čas na oddych. Príde k nám M10, o päť minút. Mladý muž, viacnásobné bodné rany,“ povedala a natiahla si nové gumené rukavice.

Všetky traumy a telesné stavy majú svoj kód. *M10 znamená prepichneté telo, strelné rany alebo bodné rany.* Ten kód sme používali depresívne často.

Odbehla som do miestnosti pre personál, uložila som batoh do skrinky, prezliekla som sa a poumývala. O niekoľko minút som sa objavila na oddelení práve vo chvíli, keď dvaja zdravotníci prevážali okolo mňa na nosidlách krvácajúceho mladého muža k najbližšiemu resuscitačnému oddeleniu.

Mala som pocit, že to bude rušná noc.

2

Ten mladý muž mohol mať necelých dvadsať rokov. Z trupu mu odstrihli oblečenie a hrud' a brucho mal obviazané spleťou krvou nasiaknutých kompresných obväzov.

Šla som za nimi na resuscitačné oddelenie a rokmi nacvičenou rýchlosťou sme mladíka zdvihli na vyšetrovací stôl. Môj tím na tejto zmene tvorili Diane a dvaja traumatologickí ošetrovatelia Raj a Kelly. S Barrym, hlavným záchranárom, som spolupracovala roky. Hovoril s írskym prízvukom a vysokým hlasom ako Ian Paisley, čo kontrastovalo s jeho statným, takmer medvedím telom.

„Chlapec sa volá Kyle Lewis. Má pätnásť rokov. Niekto ho sedem ráz bodol do hrude a brucha,“ konštatoval.

Mladík bol napoly pri vedomí a dýchal prerývane s tvárou skrútenou od bolesti. Mal vyholenú hlavu a chudé, prepadnuté líca. Zašpinenú tvár mal poznačenú stopami po slzách.

„Nemôžem... dýchať,“ dostal zo seba.

„Kyle. Ja som Maggie. Som lekárka. Si v bezpečí,“ ubezpečovala som ho a jemne som mu odstránila krvou presiaknuté obväzy z hrude. Bodné rany boli hlboké, zrejme po zúrivom útoku. Jeho prerývaný dych naznačoval pneumotorax, čo znamenalo, že sa mu do pľúc dostával vzduch cez ranu v hrudi, a z rany pri srdci mu

prskalo veľké množstvo krvi. „Šesť jednotiek 0 negatív, štyridsaťpäť miligramov morfínu,“ prikázala som. Raj a Kelly sa dali do pohybu, zaviedli mu infúzie s krvou a morfínom. Zreničky mladého muža sa rozšírili a telom mu začalo divoko mykať. Ozval sa dlhý tón, keď monitor srdcového tepu zaregistroval zástavu srdca, a všimla som si, že prestal krváčať. Na hrudi, veľmi blízko pri srdci, mal bodnú ranu.

„Nôž mu zasiahol ľavú srdcovú komoru?“ opýtala sa Diane.

„Myslím, že áno,“ odvetila som a naklonila som sa k chlapcovi. Monotónny zvuk z monitora jeho miznúcich životných funkcií sa mi zarezával do hlavy. Musela som myslieť rýchlo. Ak mal komoru, ktorá pumpovala krv okolo srdca, škrabnutú alebo rozrezanú, zvýšenie krvného tlaku spôsobené tým, že by som sa pokúsila oživiť jeho srdce, by mohlo rozšíriť ranu a spôsobiť nenapraviteľné škody. Nebol čas presunúť ho a pripraviť na operáciu. Musela som sa rozhodnúť.

„Potrebujem torakotomický set na bilaterálnu anterolaterálnu torakotómiu. Pripravte ho, na pravej strane,“ povedala som. Bola som skúsenou chirurgičkou, lenže núdzová anterolaterálna torakotómia je chúlостivá a riskantná operácia. Vyžaduje otvoriť časť hrude a vykonať improvizovanú operáciu srdca. Raj a Kelly rýchlo nasadili Kyleovi hadičky. Na anestéziu nebol čas, museli však byť pripravení so sedatívami, keby sa chlapec prebral z bezvedomia. Diane mala pripravený sterilizačný set v priebehu niekoľkých sekúnd. Obsahoval Gigliho pítku – dlhý ozubený drôt s rúčkou v tvare T na oboch koncoch, určený na rezanie kostí –, svorky, pinzety, skalpel a nožnice na kosti.

Dva palce pod Kyleovou pravou bradavkou som spravila štvorpalcový rez cez jeho kožu a vrstvy svalov. Dvoma rúčkami

zárezmi – vpravo, vľavo – som pomocou Gigliho pílky oddelila rebrá. Diane rýchlo strčila kovovú svorku do otvorenej rany. Keď ju roztvorila, čím rozťahla rebrá a otvorila dutinu, vyľiala sa z nej krv na jeho hrud'.

Pri takom množstve krvi bolo pravdepodobné, že nôž prebodol srdce. Bodná rana do srdca bola takmer vždy smrteľná. Chlapec ležal nehybne so zatvorenými očami. Hrud' a trup mal v hroznom stave, v tvári bol však stále niečo medzi chlapcom a mužom – silný, no zároveň zraniteľný. Bola by to obrovská škoda, keby zomrel taký mladý. Predstavila som si ho vyliečeného a v obleku, možno v deň svojej svadby alebo nástupu do novej práce. Jazvy by boli jeho tajomstvom. Tvár by mal nepoznačenú útokom.

„Kyle, zostaň s nami. Dnes nezomrieš,“ povedala som.

Raj nastavil svetlo priamo nad nás, aby som dobre videla do Kyleovej otvorenej hrude. Musela som pracovať so skalpelom rýchlo a opatrne, prerezať vrstvy svaloviny a nervov, hrudnú kosť a potom mäsitú oblasť obklopujúcu srdce. Diane odsunula chlapcove pľúca a ja som konečne zbadala jeho srdce. Mala som pravdu. Nôž ho zasiahol a prerezal ľavú srdcovú komoru. Raj, Kelly a Diane sa pustili do práce a operovali sme plynule bez toho, aby sme museli hovoriť. Vložili do dutiny odsávačku, rýchlo vysali hrudnú dutinu a ja som spravila štyri rýchle, pravidelné stehy na srdcovom svale, aby som ranu uzavrela.

Celý proces nám zabral štyri minúty.

Maska pumpovala kyslík do Kyleových pľúc, čím udržiavala jeho mozog nažive. Siahla som dovnútra, aby som skontrolovala zvyšnú časť srdca, a jemne som ho ohmatala dlaňou v rukavici. Pociťala som vo svale pohyb. Jeho srdcový sval sa zachvel a začal silno biť.

„Kristepane. Je nezlomný,“ poznamenala som. Počas svojej lekárskej kariéry som videla kadečo a vykonala som viac než tucet núdzových torakotómií, teraz to však bolo prvý raz, čo v mojich rukách začalo srdce opäť udierať. Zvyčajne je na rozbúchanie srdca potrebný šok. Znovu začal dýchať sám a do tváre sa mu nahrnula farba. Dovolila som si krátku sekundu úľavy a nadšenia.

„Poďme ho zavrieť a pripraviť na intenzívnu starostlivosť,“ povedala som. „Dobrá práca.“

Chlapec bude žiť.

3

○ niekoľko hodín neskôr som bola v odpočinkovej miestnosti s Diane. Vládol tu nezvyčajný pokoj a využili sme ho na to, aby sme sa prezliekli z našich zakrvavených plášťov. Mladý muž bol stabilizovaný a odviezli ho na pozorovanie. Jeho dvaja kamaráti podľahli zraneniam ešte predtým, ako sa dostali do nemocnice. Stála som pri automate na vodu a Diane mi zatiaľ vo svojom telefóne ukazovala fotografie svojho nového psa, maličkého, neposedného labradora.

„Budem sa musieť s Leonom opäť porozprávať o tom, že spí na našej posteli,“ povedala. „V noci som sa zobudila s tým, že ležím na maličkom kúsku na okraji. Ten prekliaty pes chrápal rovno medzi nami.“

„Myslím, že my budeme mať mačku,“ odvetila som. Práve som jej chcela povedať o Lune, keď do miestnosti vošiel jeden z vysoko-postavených lekárov, doktor Bryson. Bol to plešatý muž pred šesťdesiatkou a mal na sebe drahý modrý oblek s kravatou.

„Dobrý večer, dámy,“ pozdravil, prešiel okolo nás a prišpendlil na korkovú nástenku oznam. *Minister zdravotníctva nás navštívi v piatok o deviatej ráno.*

„Pôjde zo svojej kancelárie cez most pešo, alebo bude trvať na tom, že so svojím sprievodom zablokujú autami priestor pred ambulanciou? Znova?“ opýtala sa Diane uštipačne a vzhliadla od svojho telefónu.

Doktor Bryson sa usmial, čím odhalil neobyčajne výrazné zuby, a potom ju ignoroval.

„Doktorka Kendallová, chcel som s tebou prehodiť pár slov o tom, či sa chceš pridať do riadiacej skupiny pre novú nadačnú dohodu. Máš čas na rýchle latte v hornej kancelárii po svojej zmene?“

Will mal zajtra voľno a ja som sa tešila na to, ako s ním po práci zaleziem do postele. Rozhovory s doktorom Brysonom neboli nikdy krátke. Vyžíval sa vo zvuku vlastného hlasu. Zaváhala som, nenapadla mi však žiadna výhovorka.

Doktor Bryson zvrástil obočie. Nebol zvyknutý na slovo *nie*. „Zaberie to len desať minút. Bola by to pre teba dobrá príležitosť stretnúť sa s vedením, Maggie. A mala by si dosah na to, akým smerom sa budeme vyvíjať ďalej.“

„Samozrejme. Uvidíme sa v Starbucks,“ odvetila som.

„Veľmi dobre. Nuž, tak vás teda zanechám, dámy.“ Všimol si fotky šteniatka v Dianinom telefóne. „Ách, nový psíček?“

„Áno. Volá sa Frida,“ oznámila Diane.

„Po Fride Kahlovej, tej umelkyni?“

Diane vzhliadla. „Nie, po Fride zo skupiny ABBA,“ utrúsila vzdorovito.

Doktor Bryson sa zasmial. „Aké rozkošné. Môj José sa veľmi rád hrá so šteniatkami. Vyrastú tak rýchlo.“ Kývol hlavou a odišiel z miestnosti.

„Myslíš, že José je jeho pes alebo priateľ?“ opýtala sa Diane.

Zasmiala som sa. „Prestaň.“

„Mala by si to zistiť. Určite sa chceš vyhnúť nevhodným poznámkam, keď budeš v *riadiacej skupine*.“

„Je to viac roboty za nulový plat,“ namietla som.

„Áno, lenže keď dôjde k zvyšovaniu plátov, bude to pero doktora Brysona, ktoré bude visieť nad tvojím menom.“

Zrazu sa rozrazili dvere do miestnosti a objavil sa v nich Raj. „Prichádza nám ďalšia M10. Muž okolo štyridsaťpäťky so strelnou ranou hlavy. Keď ho našla suseda, ešte dýchal, ale v sanitke sa jeho stav dosť zhoršil,“ vysvetľoval.

Šla som za Diane do nemocničného priestoru, zatiaľ čo pacienta dotlačili na nosidlách na resuscitačné oddelenie. Prvé, čo som uvidela, boli nohy toho muža v pruhovanom pyžame. Keď som prešla pohľadom vyššie na jeho telo, zbadala som známú mikinu Nirvana s lesklou krvavou škvrnou na čiernom materiáli. Pravú ruku mal pokrytú zrážajúcou sa krvou a ľavú mal čistú, s jednoduchou zlatou obrúčkou na prstenníku.

Keď mu z krvavej tváre na pár sekúnd stiahli kyslíkovú masku a tím ho rýchlo presunul z nosidiel na vyšetrovací stôl, stuhla som.

Bol to Will.

Jeho pravá strana hlavy bola zmesou krvi a vlasov. Tvár mal smrteľne bledú, nebol však mŕtvy. Ruka sa mu hýbala. Raj a Kelly na mňa hľadeli. Diane pripravovala infúzie a zaváhala, keď ma zazrela, ako tam stojím zmeravená šokom. Nasledovala môj pohľad a uvidela Willovu tvár.

Nemohla som sa pohnúť. Nikdy sa nezbavím pocitu viny z toho, že som tam len tak stála. Mojou prácou je zachraňovať životy a po všetkých tých rokoch sa z toho stal prakticky impulz, predsa som

však iba stála na mieste ako prikovaná. Nevedela som spracovať fakt, že na tej posteli leží Will, celý zakrvavený.

Nie. Will bol doma. Rozvalený na gauči s Lunou.

Zvuky v mojich ušiach sa zdeformovali a stlmili, zatiaľ čo Diane prebrala iniciatívu a ponorila sa do spleti infúzií, vreciek s plazmou a ďalších tekutín. Videla som, ako sa ľuďom pohybujú pery, ich hlasy boli však skreslené a vzdialené. Akoby som sa ponorila pod vodu. Jediný zvuk, ktorý som v tom všetkom počula, bol dlhý tón monitora srdcového tepu. Willovi prestalo biť srdce.

Diane kričala, objavili sa ďalší pohotovostní lekári a pokojne prevzali vedenie. Raj rozstrihol Willovu mikinu Nirvana a odhalil mu holý hrudník.

Zacítila som chladné gumené rukavice na svojom ramene, keď ma mladá sestrička, ktorú som ledva poznala, jemne odtlačila od lekárov a ošetrovateľov obklopujúcich jeho ležadlo. Ošetrovateľ priložil Willovi na hrud' defibrilátor.

„ODSTÚPTE!“

To slovo mi rezonovalo v ušiach. Willovi myklo telom. Striasla som ruku zo svojho ramena a skúsila som pristúpiť bližšie, obklopilo ho však ešte viac ľudí a zablokovali mi výhľad.

„ODSTÚPTE!“

...

„ODSTÚPTE!“

...

„ODSTÚPTE!“

Chcela som počuť Willov tep srdca, ale okrem hlbokého monotónneho zvuku sa neozývalo nič. Zdalo sa, že to čoskoro vzdajú. Všetko sa to udialo tak rýchlo, neskôr som však zistila, že sa ho